

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

14 JANVIER 1970

BUDGET DES PENSIONS pour l'année budgétaire 1970.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. BROUHON.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget des pensions est appelé à couvrir les dépenses de l'Etat inhérentes au paiement des pensions ecclésiastiques, civiles et militaires (section I; crédits sollicités: 12136254000 F), des pensions de guerre (section II; crédits sollicités: 6202075000 F) et des pensions sociales (section III; crédits sollicités: 13580 819 000 F). Dans sa section IV, il comporte également un crédit prévisionnel destiné à couvrir, pour tout le budget, les charges résultant de l'augmentation éventuelle de l'indice des prix à la consommation (850 millions de F) et de la programmation sociale (360 millions de F).

(1) Composition de la Commission,

Président: M. Dequae.

A. - Membres: MM. Baeskens, Chabert, Dequae, Meyers, Michel, Persoons, Posson, Vandamme, - MM. Boeykens, Brouhon, Claes (Willy), Deruelles (Henri), Detienne, Mottard, Simonet. - MM. Oselet, De Clercq, Defraigne, Delruelle (Gérard), Gendebien. - MM. Olaerts, Van der Elst. - M. Defosset.

B. ~ Suppléants, MM. De Gruse, Goeman, Pecters, Urbain. ~ MM. Bédet, Hurez, Lemers, Van Dee, ~ MM. Hubaux, Pcde, Van Lidth de Jeude, ~ M. Goemans, - M. Moreau.

Voir:

SIU (1969-1970) ;

~ N° 1: Budget.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

14 JANUARI 1970

BEGROTING VAN PENSIOENEN voor het begrotingsjaar 1970.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN (I)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BROUHON.

DAMES EN HEREN,

De begroting van pensioenen voorziet in de dekking van de Staatsuitgaven i.v.m. de uitbetaling van de burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen (sectie I: aangevraagde kredieten: 12136254 000 F), de oorlogspensioenen (sectie II: aangevraagde kredieten: 6202 075000 F) en de sociale pensioenen (sectie III: aangevraagde kredieten: 13580819000 F). In sectie IV is ook een provisioneel krediet uitgetrokken tot dekking van de lasten, die voor de gehele begroting voortvloeien uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen (850 miljoen F) en uit de sociale programmatie (360 miljoen F).

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. - Leden : de heren Baeskens, Chabert, Dequae, Meyers, Michel, Persoons, Posson, Vandamme. - de heren Bceykens, Brouhon, Claes [Willy], Deruelles (Henri), Detienne, Mottard, Simonet. - de heren Ciselet, De Clercq, Defraigne, Delruelle (Gérard), Gendebien. - de heren Olaerts, Van der Elst. - de heer Defosset.

B. ~ Plaatsvervangers : de heren De Gruse, Goeman, Pecters, Urbain. ~ de heren Bouter, Hurez, Lemere, Van Dacie. - de heren Hubaux, Pede, Van Lidth de Jeude. ~ de heer Goemans. ~ de heer Mcreeu.

Zie:

SIU (1969-1970):

- N° I : Begroting.

Ces dépenses sont en augmentation constante comme le tableau suivant le démontre.

(Montants en milliers de F),

Pensions	Crédits 1970	Crédits 1969	Dépenses 1968
civiles, ecclésiastiques et militaires	12136254	11621365	10 634081
guerre	6202 075	5975249	5815695
sociales	13580819	13 548173	12426976

Compte tenu des prévisions de dépenses résultant de la programmation sociale et de l'augmentation de l'indice des prix il la consommation, le montant des crédits sollicités pour 1970 s'élève à 33129148000 F contre 31 144787 000 F en 1969 et 28876752 000 F dépensés en 1968,

Le budget comprend en outre une « section particulière » concernant les dépenses de l'Etat sur des ressources affectées.

Discussion générale.

Au cours de la discussion du budget, la Commission a tenu compte du fait que la politique suivie en matière de pensions relève en réalité de plusieurs départements ministériels.

Après avoir rappelé que des solutions heureuses sont enregistrées dans le domaine des pensions des agents du secteur public, grâce aux accords conclus entre le Gouvernement et les organisations syndicales et après avoir souligné l'effort fait par le Gouvernement pour respecter, voire dépasser les engagements inscrits dans la déclaration gouvernementale, un membre fait observer qu'il reste des lacunes à combler, notamment en ce qui concerne :

1) le régime de pension à la Société nationale des Chemins de fer belges : il semblerait que la S. N. C. B. appliquerait avec retard les différentes mesures de « rattrapage » dont ont bénéficié les agents des services publics; de même, les veuves ne bénéficient pas d'office des dispositions prévoyant que le montant de la pension de veuve ne peut être inférieur au montant mensuel minimum garanti de la pension de survie à laquelle peuvent prétendre les veuves des assujettis à la sécurité sociale.

2) le régime de pension des organismes « parastatutaux ». Le personnel d'un nombre important d'organismes parastatutaux n'est pas encore doté d'un statut réglementaire, ce qui empêche l'application de la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit.

En attendant la mise en vigueur effective de cette loi, plusieurs parastatutaux octroient, sous des formes diverses et avec raccord de leurs ministres de tutelle, des compléments de pension aux membres de leur personnel aux fins de garantir à ces derniers une pension équivalente à celle des agents de l'Etat. Cette formule ne semble pas provoquer de difficultés du côté des parastatutaux du secteur de la prévoyance sociale, qui prélèvent les fonds nécessaires à la liquidation des compléments de pension sur le produit des cotisations de la sécurité sociale. Il en est autrement pour les

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, nemen die uitgaven bestendig toe.

(Bedrag in duizenden F).

Pensioenen	Kredieten 1970	Kredieten 1969	Uitgaven 1968
burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen	12 136254	11 621 365	10 634 081
oorlogspensioenen	6 202 075	5 975 249	5 815 695
social epensioenen	13 580 819	13 548 173	12 126 976

Als men rekening houdt met de vermoedelijke uitgaven voor de sociale programmatie en de stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen konit men voor de voor 1970 aangevraagde kredieten tot een bedrag van 33 129118000 F, tegenover 31 141787 000 F aan uitgaven in 1969 en 28 876 752 000 F in 1968,

Voorts bevat de begroting een « afzonderlijke sectie » die betrekking heeft op de « Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming ».

Algemene bespreking.

Bij de bespreking van de begroting heeft uw Commissie ermede rekening gehouden dat het pensioenbeleid in leide van verschillende ministeriële departementen afhangt.

Een lid herinnert eraan dat dank zij de tussen de Regering en de vakverenigingen gesloten akkoorden gunstige resultaten zijn bereikt inzake de pensioenen in het personeel in overheidsdienst en hij wijst erop dat de Regering een inspanning heeft gedaan om de in de verklaringsverklaring aangegane verbintenissen na te leven en om zelfs nog verder te gaan. Hij merkt op dat in bepaalde leemten nog voorzien moet worden en met name in verband met :

1) de pensioenregeling bij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen : naar het schijnt zou de N. M. B. S. slechts met vertraging die « inhaalmaatregelen » toepassen die voor de personeelsleden in overheidsdienst reeds gelden: ook kunnen de weduwen niet automatisch aanspraak maken op de bepalingen volgens welke het bedrag van de weduwepensioen niet lager mag liggen dan het gewaarborgd maandelijks minimumoverlevingspensioen waarop de weduwen van de personen die onder het stelsel van sociale zekerheid vallen, recht hebben.

2) de pensioenregeling in de parastatale instellingen. Het personeel van een groot aantal parastatale instellingen heeft nog steeds geen reglementair statuut, zodat de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere instellingen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden, niet toegepast kan worden.

In afwachting dat die wet inderdaad van kracht wordt, kermen verschillende parastatale instellingen, met instemming van de bevoegde ministers, diverse vormen van aanvullend pensioen aan hun personeelsleden toe, om ze een pensioen te laten genieten dat gelijkwaardig is aan dat van het rijkspersoneel. Deze regeling schijnt geen moeilijkheden op te leveren voor de tot de sector van de sociale voorzorg behorende parastatale instellingen, die de voor deze aanvullende pensioenen benodigde bedragen afnemen van de opbrengst der bijdragen voor sociale zekerheid. Heel

parastataux dont les seules ressources sont constituées par les subsides de l'Etat et qui se voient confrontés avec de réels problèmes... pour assurer à leur personnel l'équivalent de la pension des agents de l'Etat. Il y a d'ailleurs des parastataux qui ne sont pas parvenus à instaurer cette équivalence. Cet état de choses a donc abouti à une discrimination fâcheuse à l'égard de certains agents occupés dans des parastataux.

Le même membre espère que l'accroissement du produit des cotisations de sécurité sociale découlant notamment de l'augmentation des plafonds permettra d'accorder une nouvelle augmentation des pensions en 1972.

Le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget répond que la Société nationale des Chemins de fer belges applique les mesures de « l'attrapage » au même titre que l'Etat. En ce qui concerne la pension de survie minimum, les règles appliquées aux veuves des agents de la S. N. C. B. sont également les mêmes qu'à l'Etat.

En ce qui concerne le problème des pensions des agents des parastataux, le Ministre fait observer que les difficultés seront aplanies dès que le statut du personnel des organismes parastataux sera arrêté: or, la consultation des organes de gestion des parastataux sur un texte de projet de statut est entamée et l'on peut envisager la fin prochaine de la procédure.

Quant à l'augmentation du minimum de pension, le Ministre ne désire pas se prononcer pour l'instant, faute d'éléments. Cette question pourra d'ailleurs être réexaminée lors de la discussion du budget de la Prévoyance sociale.

.. ..

Un membre désire savoir à quelle tranche de l'indice des prix à la consommation correspond le montant global du budget des pensions.

Le Ministre renvoie le membre à la page 40 du document n° 4-III/1 (1969-1970), d'où il ressort qu'il a été tenu compte du passage aux coefficients 130 et 132,5.

.. * ..

Un autre membre fait observer que les frais de funérailles liquidés aux ayants droit des pensionnés ne sont plus adaptés au cours actuel. Le Ministre examinera cette question.

Un membre demande quelle est la situation actuelle et quelles sont les perspectives en ce qui concerne le Financement des pensions de guerre.

Le Ministre précise, à ce sujet, que le Fonds de dotation assume le financement des pensions des deux guerres calculées sur les bases légales en vigueur avant le 1er juillet 1954. Toutes les majorations résultant de la hausse de l'indice des prix de détail ainsi que des dispositions légales postérieures à cette date, restent directement à charge de l'Etat et font donc l'objet de crédits budgétaires.

Aux termes de la loi du 21 mai 1963, les annuités constantes destinées à alimenter le Fonds de dotation s'élèvent à 610 et 1 200 millions pour la guerre de 1914-1918 et à 1 175 millions pour la guerre de 1940-1945, soit un total de 2985 millions.

La même loi du 24 mai 1963 a prévu que les annuités afférentes à la guerre de 1914-1918 seraient maintenues jusqu'à apurement de l'intégralité de la dette contractée envers la Caisse générale d'épargne et de retraite.

andere staan de zaken met de parastatalen die als enige bron van inkomsten de rijkssubsidies hebben en met reële problemen te kampen hebben om hun personeel een pensioen te verschaffen dat gelijkwaardig is aan dat van het rijks-personeel. Er zijn trouwens parastatalen die daar niet in geslaagd zijn. Deze stand van zaken heeft dus geleid tot een betruwendwaardige ongelijke behandeling van sommige in parastatalen tewerkgestelde personeelsleden.

Hetzelfde lid spreekt de hoop uit dat door de aan groei van de opbrengst van de bijdragen van sociale zekerheid, die onder meer het gevolg is van de verhoging van het plafond, in 1972 een nieuwe verhoging van de pensioenen zal kunnen worden toegekend.

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting antwoordt dat de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen evengoed als de Staat « inhaalmaatregelen » toe-past. Voor het minimum overlevingspensioen worden voor de weduwen van de personeelsleden van de N. M. B. S eveneens dezelfde regels als bij de Staat toegepast.

Met betrekking tot het vraagstuk van de pensioenen van de personeelsleden van de parastatalen merkt de Minister op dat de moeilijkheden van de baan zullen zijn zodra het statuut van het personeel van de parastatalen zal zijn vastgesteld: nu is een aanvang gemaakt met de raadpleging van de beheersorganen van de parastatalen over een tekst van ontwerp-statuuut en het einde van de desbetreffende procedure is thans in het zicht.

Over de verhoging van het minimumpensioene wenst de Minister zich voor het ogenblik, bij gebrek aan gegevens, niet uit te spreken. Die kwestie kan trouwens opnieuw onderzocht worden tijdens de bespreking van de begroting van Sociale Voorzorg.

.. * ..

Een lid vraagt met welke tranche van het indexcijfer der consumptieprijzen het globale bedrag van de begroting van pensioenen overeenstemt.

De Minister verwijst naar bladzijde 40 van Stuk nr° 4-III/1 (1969-1970), waaruit blijkt dat rekening is ge-houden met de overgang naar de coëfficiënten 130 en 132,5.

* * *

Een ander lid wijst erop dat de aan de rechthebbenden van de gepensioneerden uitgekeerde begrafenis-kosten niet meer aangepast zijn aan de huidige kosten. De Minister zal dit onderzoeken.

Een lid informeert naar de huidige toestand en de voor-zichten inzake de financiering van de oorlogspensioenen.

Daaromtrent verklaart de Minister dat het Dotatiefonds voorziet in de financiering van de pensioenen van beide oorlogen, welke worden berekend volgens de ~~van~~ 1 juli 1954 vigerende wettelijke bases. Alle verhogingen die voortvloeien uit de stijging van het indexcijfer der kleinhandels-prijzen en uit latere wetbepalingen, blijven rechtstreeks ten laste van de Staat en dus worden daarvoor ook kredieten op de begroting uitgetrokken.

Luidens de wet van 24 mei 1963 bedragen de vaste annuïteiten die bestemd zijn om het Dotatiefonds te stijven, 610 en 1 200 miljoen voor de oorlog 1914-1918 en 1 175 miljoen voor de oorlog 1940-1945, in totaal dus 2985 miljoen.

Bij dezelfde wet van 24 mei 1963 is bepaald dat de annuïteiten in verband met de oorlog 1914-1918 behouden zullen blijven tot de gehele bij de Algemene Spaar-, en Lijfrentekas aangegane schuld aangetuiverd is.

Il convient de remarquer que, en plus des emprunts accordés pour suppléer il l'insuffisance des annuités, la Caisse générale d'épargne et de retraite a consenti des prêts destinés à faire face à la charge financière des dits emprunts, Compte tenu de cet élément, les engagements de l'Etat envers la Caisse générale d'épargne et de retraite s'élèvent à 14285011147 F à la date du 31 décembre 1968.

En ce qui concerne les perspectives d'avenir, les prévisions établies lors de l'élaboration de la loi du 24 mai 1963 se révèlent exactes. Si cet état de choses persiste, l'Etat aura remboursé l'intégralité de sa dette relative aux deux guerres, aux environs de l'année 1986.

Le tableau ci-après donne l'évolution des dépenses depuis 1939.

Evolution des dépenses depuis 1939.

Opgemerkt zij dat de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, naast de leningen die werden verleend mu de ontore kende annuïteiten aan de vullen, leningen heeft toegestaan om het hoofd te bieden aan de Financiële last van de eerstgenoemde leningen. Aldus bereiken de verblinrénissen van de Staa] tegenover de Algemene Spaar- en Lijfrentekas op 31 december 1968 de som van 14285011147 F,

De ramingen die bij de totstandkoming van de wet van 24 mei 1963 werden gemaakt, hlijken aan de werkelijkheid te beantwoorden. Indien deze stand van zaken aanhoudt, zal de Staat zijn gehele schuld in verband met de twee oorlogen omstreeks 1986 terugbetaald hebben.

In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de uitgaven se dert 1939 opgegeven.

Evolutie van de uitgaven sedert 1939.

Exercices Dierstjaren	Dépenses il charge du Trésor Uitgaven ten laste van de Schatkist	Dépenses il charge du Fonds de dotation Uitgaven ten laste van het Dotatiefonds	Financement des dépenses à charge du Fonds de dotation Financiering van de uitgaven ten laste van het Dotatiefonds		
			Annuité" Annuïte iten	Emprunts. Leningen	Excédents d'annuités Overschat op de annuïteten
1939	493344 531,65	815600 000	610 000 000	205600 000	—
1940	439815 891,91	821050 000	610 000 000	211050 000	—
1941	506604417,51	821 85 000	610000000	211 885 000	—
1942	642527352,23	836550 000	610000000	226550 000	—
1943	686892536,51	829622 000	610000000	219622 000	—
1944	891223897,63	817168 000	610000000	207 168000	—
1945	1 256096827,23	811119000	610 000000	201119000	—
1946	1 795740585,52	813 723 000	610 000 000	203723000	—
1947	2 247 983 755,89	821 709 000	610 000 000	211709000	—
1948	3312547005,83	808326000	610000000	198326000	—
1949	3671184290,47	770 040 700	610 000 000	160 040 700	—
1950	3576516600,58	756159800	610 000 000	146159800	—
1951	3862821 913,81	738215400	610 000 000	128215100	—
1952	3987 534 464,73	723263500	610 000 000	113263500	—
1953	4 046071 979,14	707440 900	610 000 000	97440900	—
1954	4 110 189 126,88	687720 800	610 000 000	77 720 800	—
1955	1 449934 083,45	3631764 069	2760 000 000	871 761069	—
1956	1 750 242 799,83	3627138 000	2760 000 000	867138000	—
1957	2 042 887 567,82	3605431000	2760 000 000	845431000	—
1958	2 439 189 054,63	3 528 120 000	2885 000 000	613420000	—
1959	2718170103,16	3460 737 000	2885000 000	575737 000	—
1960	2 907 811 912,00	3366481000	2885000 000	481481000	—
1961	2 932 160 381,00	3271 149000	2885 000 000	386149 000	—
1962	3 021 961876,00	3132808 000	2885 000 000	247808 000	—
1963	3 118 461 536,00	3017218 000	2985 000 000	32218000	—
1964	3 632 264 219,00	290 044 000	2985 000 000	—	74956 000
1965	4 223 796 750,00	2807922 000	2985 000 000	—	177078 000
1966	4691 647766,00	2699906 000	2985000 000	—	285 094 000
1967	5553312696,00	2583268 000	2985 000 000	—	401 732 000
1968	5 849 941 438,00	2463 065 000	2985 000 000	—	521 935 000
Totaux, - Tot Rlen	81853877 360,41	56 681 944 169	I-...~0000		1 460 795 000

Examen des articles.

Article premier.

L'article 1er est adopté à l'unanimité, sans discussion.

Art. 2

Un membre demande quelques explications sur la portée de cet article. Le Ministre déclare qu'en fait, une compensation sera opérée entre, d'une part, la subvention de l'Etat au régime des pensions des travailleurs salariés et d'autre part, le remboursement au Trésor, conformément aux dispositions de la loi du 5 août 1968 établissant certaines relations entre les régimes de pension du secteur public et ceux du secteur privé, du produit des cotisations sociales afférentes à la partie de la carrière professionnelle que certains agents de l'Etat ont effectuée en qualité d'agent temporaire avant d'être nommés définitivement, que l'Office national des pensions pour travailleurs salariés devra effectuer après que seront pris les arrêtés d'exécution de la loi du 5 août 1968,

Il souligne que le remboursement du produit des cotisations sociales est plus important que l'opération en sens inverse qui incombera au Trésor. C'est ce qui explique que la subvention de l'Etat à l'Office national des pensions pour travailleurs salariés a pu être diminuée,

Cet article est adopté à l'unanimité,

Art. 3 à 8,

Les articles 3 à 8 sont adoptés à l'unanimité, sans discussion,

Art., 9,

A l'article 9, un membre désire connaître la raison pour laquelle le Fonds des maladies professionnelles devra verser au Trésor un montant de 400 millions de francs en faveur du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs. Le Ministre signale que l'origine de cette question se situe dans l'article 8 de la loi contenant le budget des pensions pour l'année budgétaire 1968. Cet article prévoyait le transfert d'un montant maximum de 400 millions du Fonds des maladies professionnelles au Fonds national de retraite pour ouvriers mineurs. Ce transfert n'ayant pas été réalisé, le Trésor a consenti des avances qui seront régularisées par la loi de compte. En contrepartie, l'allocation pour le Fonds national de retraite pour ouvriers mineurs sera pour 1970 diminuée de 400 millions et le transfert de 400 millions que le Fonds des maladies professionnelles doit toujours effectuer, contribuera en 1970 au financement des pensions d'invalidité des mineurs.

Cet article est adopté à l'unanimité,

* * *

L'ensemble du projet de loi est adopté par 13 voix contre 1 et abstention.

Le Rapporteur/...

H., BROUHON.

Le Président,

A., DEQUAE.

Bespreking van de artikelen.

Artikel 1.

Artikel 1 wordt zonder bespreking eenparig aangenomen.

Art. 2.

Een lid vraagt nadere uitleg over de strekking van dit artikel. De Minister verklaart dat er in feite compensatie zal plaats hebben tussen de toelage van de Staat in de regeling van de werknemerspensioenen en de terugbetaling aan de Schakist ~ overeenkomstig het bepaalde in de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privésector ~ van de sociale bijdragen betreffende het gedeelte van de beroepsloopbaan dat sommige leden van het rijkspersoneel voor hun definitieve benoeming gepresteerd hebben. Die terugbetaling moet door de Rijksdienst voor werknemerspensioenen worden verricht, nadat de besluiten tot uitvoering van de wet van 5 augustus 1968 uitgevaardigd zullen zijn.

Hij wijst erop dat met de terugbetaling van de sociale bijdragen meer geld gemoeid is dan met de tegenovergestelde, door de Schatkist uit te voeren verrichting, Zulks verklaart waarom de subsidie van de Staat aan de Rijksdienst voor werknemerspensioenen kon worden verminderd.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Artt. 3 tot 8.

De artikelen 3 tot 8 worden zonder bespreking eenparig aangenomen,

Art., 9,

In verband met artikel 9 vraagt een lid waarom het Fonds VOORde beroepsziekten aan de Schatkist 400 miljoen frank zal moeten storten ten behoeve van het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers. De Minister wijst erop dat de oorsprong van dit probleem ligt in artikel 8 van de wet houdende begroting van pensioenen voor het begrotingsjaar 1968. Dit artikel voorzag in de overdracht van ten hoogste 400 miljoen frank van het Fonds voor de beroepsziekten naar het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers. Daar die overdracht niet plaatshad, heeft de Schatkist voorschotten toegestaan die door de rekeningwet geregulariseerd zullen worden. Daarentegen zal de toelage aan het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers in 1970 met 400 miljoen worden verminderd en de overdracht van 400 miljoen die door het Fonds voor beroepsziekten nog altijd moet worden uitgeoefend, zal in 1970 bijdragen tot de financiering van de invaliditeitspensioenen voor mijnwerkers.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

* * *

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 13 stemmen tegen 1 bij onthouding.

De Verslaggever/...

H. BROUHON.

De Voorzitter,

A., DEQUAE.